

Museumdirecteur Jelle Reumer bij de onechte neushoornkop, nu zonder hoorns.

Foto Martijn Beekman / de Volkskrant

Hoorn van neushoorn zelfs in museum niet veilig

Het Natuurhistorisch Museum Rotterdam is beroofd van twee neushoornhoorns. Die zijn kostbaar.

Van onze verslaggever
Robin Gerrits

AMSTERDAM Eigenlijk had museumdirecteur Jelle Reumer verwacht dat ze overdag zouden komen. Want dat was al vele andere musea in Europa overkomen. Binnenlopen, suppoosten uitschakelen, hoorn van de kop slaan en wegwezen.

In Rotterdam is het vrijdagavond laat gebeurd, maar net zo *hit and run*. Uit beelden van de beveiligingscamera's blijkt dat de drie gemaskerde mannen niet meer dan 5 minuten nodig hadden: voordeur aan gruzelementen, naar boven, laddertje opstellen, neushoornkop van de muur slaan die 9 meter omlaag viel, hoorns eraf en moven. De politie was er snel

Genezen met rinohoorn is magie, geen geneeskunde

In de traditionele Afrikaanse en Chinese geneeskunde geldt vernalen rinohoorn als probaat middel tegen onder meer koorts – en overigens niet, zoals een hardnekkig misverstand luidt, als afrodisiac. Toen Chinese artsen de werking tegen koorts in 1990 serieus onderzochten bij proefdieren, zagen ze geen effect: de hoorns van antiloopt en waterbuffel leken beter te werken. In een toenaadering tot de traditionele geneeskunst adviseert China artsen sindsdien de hoorns van de waterbuffel te gebruiken.

Neushoornhoorns bestaan bijna geheel uit keratine, een eiwit waaruit ook haar, nagels en hoeven bestaan. Experts wijzen er daarom op dat nagelbijten even goed geneest als het eten van neushoornpoeder. Dat traditionele genezers het liever doen met neushoornkeratine, is waarschijnlijk een geval van 'contactmagie', zoals het technisch heet. Door het wapen van de neushoorn in zich op te nemen, hoopt de patiënt ook iets van de kracht van de neushoorn mee te krijgen.

Maarten Keulemans

bij, maar was te laat voor de dieven.

'We hadden de afgelopen weken wel wat verdachte types binnen', zegt directeur Jelle Reumer van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam. 'Mensen die heel kort binnen zijn, en niet echt geïnteresseerd lijken in de collectie.' En een week of vijf geleden nog waren er zelfs drie mannen gesignaleerd die zich – met trappetje – verdacht gedroegen. Een werd een dag vastgehouden, maar moest toch weer worden vrijgelaten.

Bende

In het wereldje weet inmiddels iedereen dat er een bende, of misschien wel meer dan één, actief is om musea, verzamelaars en opzetters van de hoorns te beroven.

Dus het museum was wel alert, met camera's en alarminstallatie, maar echt overwogen de hoorns achter slot en grendel te zetten heeft de directeur niet. 'We zijn een museum; we laten dingen zien. Het Van Goghmuseum kan toch ook niet alle schilderijen weghalen omdat er af en toe een gestolen wordt?'

Toch had René Dekker, collectiedirecteur van museum Naturalis in Leiden, een andere keuze gemaakt. 'Ik had met deze dreiging de boel weggeborgen', zegt hij. 'We stellen binnenkort een neushoornskelet tentoon', zegt Dekker. 'Er zouden hoorns op komen. Maar vooral door de roofgolf is besloten hiervan af te zien.'

Nu liggen de echte hoorns die Naturalis bezit veilig achter slot en grendel. Hoewel: wat is veilig als er voor vernalen hoorn, gauw een kilo of zes, op de zwarte markt 75 duizend euro per kilo wordt neergeteld? Dekker: 'Dan moeten ze die wel eerst vinden in onze veertig depotruimtes, tussen miljoenen andere objecten...'

Op 15 september is er in Madrid weer overleg tussen de Europese natuurhistorische musea. Daar zal de golf van hoorndiefstallen zeker op de agenda staan. 'Maar maandagochtend zullen we bij Naturalis ook alles nog eens opnieuw nalopen.'

Want de inbraak in Rotterdam staat bepaald niet op zichzelf. Al bij meer dan achttien musea, verzame-

laars en veilinghuizen door heel Europa zijn dit jaar 32 hoorns geroofd, kennelijk in antwoord op een stijgende vraag uit het Verre Oosten, waar neushoornhoorn al eeuwenlang wordt gezien als potentieverhogend en als bestanddeel van medicijnen. Onzin, vindt onderzoeker Raj Amin van de Londense Zoological Society: 'Je kunt voor je gezondheid net zo goed op je nagels kauwen.'

Volgens Europol, dat de roofserie onderzoekt, is sprake van een trend die gelijk oploopt met de stijging van stroperij van neushoorns in Afrika. Tot nu toe werden dit jaar in Zuid-Afrika al ten minste 260 neushoorns gedood, tegen 333 in heel 2010.

De recherche in Rotterdam onderzoekt de zaak, en onderhoudt contact met Europol, maar houdt ook de mogelijkheid open dat de daders dichterbij huis gezocht moeten worden. 'Die hoorns zijn kennelijk heel waardevol', zegt een woordvoerder. 'Als ik een dief was, zou ik er ook belangstelling voor hebben.'